

der ikke ere ansatte som Professorer ved Universitetet. Naar vi gjøre dette, saa er der allerede gjort et meget væsentligt Skridt, og saa kunne Reformen saavel med Hensyn til Examinerne som til selve Universitetet langt lettere forberedes og sikrere gennemføres, end det nu er muligt, saa længe Examinationen er knyttet til Universitetet. Jeg kan paa ingen Maade indrømme, at den Omstændighed, at de nuværende Censorer ere udnævnte for 3 Aar, skulde være en Hindring for at indføre Examenkommissioner, inden disse tre Aar ere forløbne. Det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) henviste til en Betænkning, der var afgivet i Samlingen 1860. Jeg erindrer saa meget bedre denne Betænkning, som jeg selv havde den Ære at være Medlem af det paagældende Udvalg; men jeg nævnte ikke denne Betænkning, fordi den ikke kom til Forhandling i Salen, og det, som jeg udtrykkelig fremhævede, kun var fra det Dieblif, at denne Sag gennem bestemte Forslag er kommen her ind i Salen, at jeg vilde omhandle den. At der i øvrigt tidligere under Forhandlingerne her i Salen mange Gange har været udtalt Ønsket om Examenkommissioner, navnlig af Tscherning, og deriblandt ogsaa ved den nævnte Leilighed, er bekendt nok. Jeg skal med det Samme gjøre det ærede Medlem opmærksom paa, at naar han har fundet Grundtvigs Navn under denne Betænkning, saa var det ikke N. F. S. Grundtvigs, men Sønnen J. Grundtvigs. I øvrigt kan den, der kender N. F. S. Grundtvig og hans Skrifter, ikke være i Tvivl om, at han var en varm Ven af Examenkommissioner.

Winther: Jeg beder om Undskyldning for min Feiltagelse, men naar man hører Navnet Grundtvig, glemmer man, at der har været Andre af samme Navn. I øvrigt fandt jeg ved at gennemlæse de paagældende Udtalelser, at de vare i samme Aand, hvori den bekendte høitagede Grundtvigs Meninger pleiede at udtale sig, og derfor har jeg oversat, at de ikke vare af ham. At han kunde have været til Stede, veed jo Enhver, som erindrer, at han var en af Hovedkæmperne for at holde paa den gamle Grundlov, og det var i Aaret 1866.

Brix: Jeg skal ikke forfølge denne Debat videre ved at gaa ind paa de Grunde, der kunne tale imod, hvad der er anført af det ærede Medlem for Svendborg Amts 5te Valgkreds (Høgsbro) for saadanne Examenkommissioner. Jeg har tidligere haft Leilighed til at udtale mig derom, og jeg nævner endnu den bestemte Overbevisning, at saadanne Kommissioner, langtfra at fremme den sande Videnskabelighed ved Universitetet, snarere ville modarbejde den. Jeg skal som sagt ikke komme tilbage dertil; men jeg skal kun bemærke, at jeg for saa vidt kan dele det ærede Medlems

Ønske om at faae en Prøve derpaa, som jeg er temmelig sikker paa, at man, naar slige Kommissioner have bestaaet i nogle Aar, vil komme til den Overbevisning, at en Reform af Universitetet i denne Retning ikke vil være synderlig heldig. — Jeg har nærmest forlangt Ordet med Hensyn til en enkelt Bemærkning af den ærede Ordfører for Forespørgerne (Høgsbro), idet han flere Gange gjentog en Henvisning til Erfaringen i andre Lande. Jeg skal henstille til ham, om han ikke maatte finde Anledning til i den Tid, der vil forløbe, inden saadanne Examenkommissioner kunne blive indførte, at gjøre sig nøiere bekendt med, hvorledes dette Spørgsmaal stiller sig i andre Lande. Jeg tror, at man, f. Ex. i Tydskland, hvor særegne Forhold have medført Indførelsen af denne Institution, er kommen til den Erkjendelse, at den er mindre heldig. Man har, saavidt jeg veed, endog paa sine Steder set sig foranlediget til at holde Examen for lukkede Døre, fordi de paagældende Examinatorer, der, som det blev sagt, have haft Leilighed til at følge Bidskaben saa nogenlunde, hvilket er lettere i Tydskland end her, ingenlunde viste sig at være saaledes, som man kunde fordy. Jeg vil foreløbig over for denne Henvisning til fremmede Lande hævde, at den omhandlede Institution ikke der har vist sig heldig.

Høgsbro: Jeg vil blot dertil svare, at man dog ikke endnu har affskaffet de særegne Examenkommissioner i Tydskland og henlagt Examinerne under Universitetet; jeg tvivler meget om, at man vil gjøre det, og saa længe det ikke er sket, tror jeg, at Erfaringen fra Tydskland kan tages til Indtægt for Examenkommissioner. I Slesvig har jeg i længere Tid haft Leilighed til at lære dem at kende, saa jeg tror at have nogen Erfaring i denne Henseende, og vi have jo desuden haft en Minister, der selv har været Medlem af en Examenkommission, nemlig Provisi Hansen, og han var for Examenkommissioner. Til det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) skal jeg blot sige, at N. F. S. Grundtvig hørte op at være Medlem af Folkethinget 1858 og var altsaa ikke Medlem i 1860.

Brix: Jeg skal gjøre opmærksom paa, at den tydste Indretning af Examenkommissioner — der have de jo hjemme — er foranlediget ved, at man der kan vandre fra det ene Universitet til det andet og studere derved. Derfor har Examen der kunnet indrettes paa en friere Maade, og deri ligger maatte Grunden til, at man ikke er kommen tilbage fra Examenkommissioner, da de hænges sammen med Ordningen af Universitetsvæsenet i det Hele.

Høgsbro: Jeg skal endnu blot dertil bemærke, at det netop af samme Grund vilde synes